Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Kuuleminen

15.6.2018

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Mmv@eduskunta.fi

Asia: Asiantuntijalausunto E 42/2018 vp Valtioneuvoston selvityksestä: Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle direktiivin 2007/43/EY soveltamisesta, sen vaikutuksista lihantuotantoa varten pidettävien kanojen suojeluun ja hyvinvointi-indikaattorien kehityksestä

EU:n broileridirektiivi 2007/43/EY oli ensimmäinen sellainen EU-säädös, jossa otettiin käyttöön eläinperusteisia hyvinvointi-indikaattoreita osaksi hyvinvoinnin sääntelyyn. Komission kertomuksen tavoitteena on seurata, miten broileridirektiiviä on sovellettu jäsenvaltioissa ja miten se on vaikuttanut broilerien hyvinvointiin arvioimalla tuotanto-olosuhteita, sekä direktiivi toimeenpanon sosioekonomiset ja hallinnolliset vaikutukset.

Broileridirektiivin pakollinen seurattava hyvinvointi-indikaattori on suurin sallittu kumulatiivinen kuolleisuusaste (päiväkohtaisten kuolleisuusasteiden summa). Se määritellään jokaiselle parvelle ja sillä voidaan mitata, onko eläintenpitäjä pystynyt välttämään liian korkean kuolleisuuden kasvatusjakson aikana. Jos määrätty raja ylittyy, edellytetään pitäjältä erillistä selvitystä viranomaiselle siitä, onko tämä tapahtunut hänestä riippumattomista syistä esim. sairaudesta tai hautomosta peräisin olevista syistä. Komission kertomuksen mukaan 18 EU:n jäsenvaltiota ml. Suomi, on ottanut mittariksi myös vapaaehtoisen broilereiden jalkapohjatulehduksen arvioinnin, joka suoritetaan teurastamolla lihantarkastuksessa. Jalkapohjien arvioinnilla ja pisteytyksillä seurataan hyvinvointiin vaikuttavia tuotanto-olosuhteita mm. ilman ja pehkun laatua. Suomessa sekä kuolleisuuden että jalkapohjien arviointi on tiukempaa kuin mitä broileridirektiivi edellyttää.

Kuolleisuusluvut antavat perustietoa parven hyvinvoinnista, mutta jalkapohjapisteitä pidetään yleisesti broileritilojen riskinarvioinnin parhaana työkaluna. Pisteytysten perusteella valvonta arvioi jatkotoimenpiteitä tai tarkastuksia. Perättäisten parvien jalkapohjapisteet kertovat onko ongelmat pito-olosuhteissa saatu hoidettua.

Broilereiden terveys on ollut Suomessa erinomainen ja antibiootteja ei ole käytetty kasvatuksessa sitten vuoden 2009. Tämä on täysin poikkeuksellinen saavutus EU-tasolla, jossa antibioottien käyttö on enemmän sääntö kuin poikkeus. Viime vuosina kuitenkin uusi terveysongelma on aiheutunut kolibasilloosista (E.coli -bakteerin aiheuttama suolistotulehdus), jonka taustalla on arvioitu olevan ulkomailta tuodun jalostuspolven suoliston muuttuneet mikrobit. Siipikarjan terveydenhuolto on äskettäin saanut käyttöönsä hyväksytyn autogeenirokotteen kolibasilloosin ehkäisyyn, joten tilanne tulevaisuudessa on yhä paremmin hallinnassa.

Komission kertomuksen johtopäätöksenä todetaan, että direktiivi on antanut paremmat työkalut broilereiden hyvinvoinnin varmistamiseksi ja se on johtanut järjestelmällisiin parannuksiin eläinten

hyvinvoinnissa. Broilerituotanto on Suomessa kasvussa oleva ala ja yleisesti käytössä on suurin sallittu eläintiheys 42 kg/m2. EU- tasolla komission mukaan eläintiheydet ovat v 2017 olleet 34%:lla enintään 33 kg/m2, 40%:lla 34-29 kg/m2 ja 26%:lla enintään 42 kg/m2. On huomioitava, että parven kasvatuskauden aikana tehty harvennus on hyvin yleistä EU:ssa. Suomessa harvennusta ei tehdä, vaan linnut kasvatetaan all-in – all-out – periaatteella tautisuojaus ja terveyssyistä. Suomessa myös EU:n osarahoittama eläinten hyvinvointikorvausjärjestelmä (EHK) käyttää sovituissa hyvinvointitoimenpiteissä perustasoa korkeampaa broilereiden jalkapohjapistevaatimusta, ja EHK-valvonnoissa pystytään hyödyntämään tarkastuseläinlääkärin tekemät arvioinnit.

MTK tukee komission kertomuksen johtopäätöksiä broilereiden hyvinvoinnin parantumisesta direktiivin toimeenpanon seurauksena, mutta korostaa, että alan jalostus ja genetiikka on kokonaan kansainvälistä toimintaa ja siihen kansallisesti vaikuttaminen on hyvin haasteellista.

Helsingissä 15.6.2018

Leena Suojala, asiantuntija, MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY